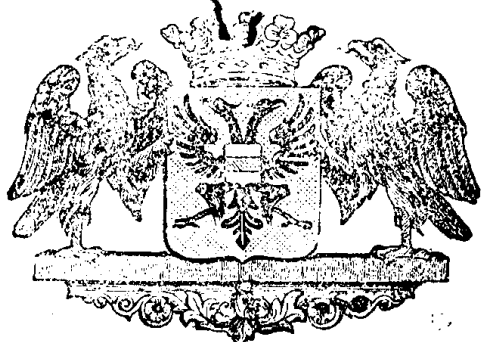

GRONINGER

COURANT.

ALGEMEEN

DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

Deze Courant wordt uitgegeven des Dingsdags en rijdags. De abonnementsprijs voor den jaargang 354 is f 8—32, en franko per post f 9—36; voor het eerste kwartaal f 2—08 en per post 2—34. Zij die op de Bijbladen zijn geabonneerd, betalen eene verhooging van hoogstens 60 cts per jaar.

De tweede Editie, die in het afgeloopen jaar de Geabonneerden ten platten lande, welke zulks en opgegeven, des Dingsdags en Vrijdags middags verzonden en waarin de Marktberigten van dagen en de laatste Zeetijdingen zijn opgenomen, wordt tegen denzelfden prijs afgeleverd.

De COMMISSARIS DES KONINGS in de Provincie Groningen, in ervaring gekomen zijnde, dat, niettegenstaande deswege meermalen gedane kennisgeving, van tijd tot tijd rieven aan hem worden gezonden, waarvoor porto wordt gevraagd, en welke alsdan in den regel niet worden aangenomen, herinnert, zoo wel de daarbij belanghebbende Bureaux, Corporatiën en Instellingen, als de particuliere Personen, dat alle aan hem geadresseerde Stukken moeten worden gefrankeerd of dat ter zijde van het couvert worde geplaatst de behoorlijk getekende aanduiding van de aursiteit, welke het stuk toezendt.

Verder meent hij hen, wie zulks aangaat, opmerkzaam te moeten maken, dat zeer dikwijls Brieven, uit Gemeenten e lande afkomstig, ter bezorging aan particuliere personen worden medegegeven, en deze die Stukken, in stede van aan het Gouvernementsgebouw, aan het Postkantoor te Groningen afgeven. Het niet aannemen dezer, alsdan met port bezwaarde Stukken veroorzaakt meermalen teleurstellingen en ongelegenheden, welke kunnen worden voorkomen, indien dergelijke Brieven, bij de bestaande post- of distributiekantoren te lande gefrankeerd, of voorzien van het vereischte contresing ter verzending worden afgegeven.

GRONINGEN, 31 December 1853.

De Commissaris des Konings voornoemd:
I. A. VAN ROIJEN.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente Groningen, — overwegende, dat door de groote massa gevallen sneeuw de PASSAGIE in deze Stad op vele plaatsen is bemoeijelijkt, — verzoeken bij deze de Ingezien om te zorgen, dat de SNEEUW op de rijpen en straten voor hunne Woningen en Erven ten spoedigste worde weggeruimd of behoorlijk geslecht; voorts om de weggeruimde sneeuw te doen plaatsen op den kant van het Diep of die te doen storten in de stadsgracht, en ze niet te doen werpen in de Diepen of Havens in deze Stad.

GRONINGEN, 2 Januarij 1854.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: VAN ULDRIKS, L. S.

De INSPECTEUR der STEDELIJKE BELASTINGEN te Groningen verzoekt de HOUDERS van BILJETTEN wegens UITVOER in 1853 gedaan, en voor welke RESTITUTIE van STEDELIJKE BELASTINGEN wordt verlangd, om die Biljetten, met inachtneming van de ten dien aanzien bestaande Verordeningen, ten spoedigste, immers vóór den 15den Februarij aanstaaende, aan hem, ter verevening, ter hand te stellen.

GRONINGEN, 2 Januarij 1854.

De Inspecteur voornoemd:
W. J. MEURS WICHERS.

NIEUWSTIJDINGEN.

NOORD-AMERIKA.

De senaat van Washington heeft zijne ontevredenheid betuigd over de handelingen van het bestuur, vooral in zooverre betreft de benoeming van hoge staatsdienaren.

Beneden-Californië is door avonturiers uit San Francisco tot vrije republiek uitgeroepen. Er is een president benoemd.

De ex-president van Mexico *Cevallos* is door *Santa Anna* verbannen, die den 12den December den titel van Keizer zou aannemen.

Volgens het voorstel der Noord-Amerikaansche regering ten aanzien der wijziging van het tarief, zullen brandewijn en alle andere sterke dranken en likeuren voortaan aan het hoogste inkomend regt van 100 pCt. zijn onderworpen.

Het Nieuw York *Day Book* wordt nu geheel en al door meisjes gezet. Reeds zijn er dertig meisjes in die drukkerij in dat vak opgeleid.

RUSLAND-TURKIJE.

Omtrent de vredebreuk tusschen Perzië en Turkije vernemen men het volgende: Rusland heeft den Schach door beloften en concessiën op zijne hand weten te krijgen. Het Perzische gouvernement moest zestig miljoen roebel betalen aan Rusland, deze zullen niet gevorderd worden. Daarenboven belooft de Czaar aan den Schach van Perzië hem te zullen bijstaan in de verovering van Herat, en zelfs om hem alles te verschaffen wat noodig is ter verovering van Afghanistan. De operatiën van het Russische leger te Kbiwa en in oostelijk Turkistan staan met dit politiek plan in verband. Op deze voorwaarde heeft Perzië aan Turkije den oorlog verklaard en zal voorzeker in Azië de Turken geweldig belemmen.

Volgens berigten uit Konstantinopel van den 19den, heeft de Sultan bevolen, om het werven van vrijwilligers voor het leger te staken. Bij zijne verordening geeft de Sultan zijne warmste wenschen voor het behoud van den vrede te kennen. *Hakik* pacha en *Achmet* pacha zijn tot ministers benoemd, terwijl de kapudan-pacha (minister van marine) wegens het voorgevallene bij Sinope is afgezet.

Volgens gerucht zijn de vereenigde vloten den 22sten de Zwarte Zee ingestevend.

Te Konstantinopel is de zitting van den Divan op den 18den dezer zeer onstuimig geweest. Daarin werd na zeer levendige debatten besloten, om gevolmagtigden ter conferentie te zenden, zonder de voorafgaande ontruiming der vorstendommen als voorwaarde te stellen, stellende men zich tevreden met de door de mogendheden gegeven verzekeringen. Intusschen eischt de Porte de vernietiging der oude trakaten en het aanvaangen der onderhandelingen op geheel nieuwe grondslagen.

ITALIË.

Den 19den Dec. werd op het Vatikaan te Rome een geheim consistorie gehouden. De Paus sprak eene allocutie uit, wier inhoud men nog niet kent, doch die waarschijnlijk betrekking heeft op de kerkelijke aangelegenheid der Opperrijnsche kerkprovincie.

In de zitting van de staatsconsulta voor de financiën, heeft de Paus den 5den Dec. ook eene allocutie gehouden, waarin hij lang uitwijdde over de financiële crisis van den staat; hij moet zijne onbekendheid met de staathuishoudkunde verklaard en gezegd hebben, niet bij magte te zijn te hulp te komen in de groote verlegenheid waarin de staat zich bevindt; hij moet de kennis van de leden der consulta hebben ingeroepen om hulpmiddelen te beramen; wathem betreft, hij

moet de verantwoordelijkheid van den ongelukkigen toestand des lands van zich hebben geworpen en zich voor God onschuldig hebben verklaard.

DUITSCHLAND.

De generaal von Radowitz is den 25sten te Berlijn overleden. Zijn dood wordt door zijne vele vrienden, ook wegens zijne groote bekwamen als veldheer, innig betreurd.

Te Freiburg is met 94 van de 103 stemmen, tot president van het museum-gezelschap, dat de aanzienlijksten der stad onder zijne leden telt, verkozen de stad-director *Burger*, onlangs door den aartsbisschop van Freiburg geëxcommuniceerd.

In den laatsten tijd hebben in Oostenrijk veelvuldige arrestatiën plaats gehad, welke met de staatkunde in verband staan.

Men wil weten, dat Zweden en Denemarken besloten hebben, de vrijheid van de Oostzee tot een skandinavisch vraagpunt te maken en bij een eventueel uit te barsten oorlog hunne gezamenlijke magt aan te wenden. Dat ook Denemarken, in navolging van Zweden, zijne kusten versterkt, is aan niet den minsten twijfel onderworpen, althans voor zoo verre de Things de middelen daartoe aan de hand geven.

In den jongsten tijd heeft het verspreide gerucht, dat een verbod van uitvoer van granen in Rusland te verwachten is, een' vrij nadeeligen invloed op de graanprijzen uitgeoefend. Thans verneemt men echter uit goede bron, dat zulk een verbod niet zal worden uitgevaardigd.

Daarentegen is berigt ontvangen, dat de uitvoer van rogge, haver en geestrijke dranken in het koninkrijk Polen verboden is.

De *Nieuw Pr. Zeit.* wil weten dat de Keizer van Rusland eene algemeene mobilverklaring in zijn rijk zal bevelen.

De haven van Odessa is geheel door ijs bezet en voor de schepen ontoegankelijk.

GROOT-BRITANNIË.

LONDEN, 29 December.

Te Liverpool heeft het gisteren, te midden eener digte sneeuwbus, zwaar gedonderd. De sneeuw lag op vele punten zoo hoog, dat de spoorreinen daarin bleven steken.

FRANKRIJK.

PARIS, 29 December.

De *Moniteur* bevat het keizerlijk besluit tot benoeming der commissie voor de tentoonstelling van 1854. Zoo als men weet, is prins *Napoleon* tot president der commissie benoemd. Het is der opmerkingwaardig niet ontgaan, dat in dit officiële stuk de Keizer aan zijn' neef voor het eerst den naam van *welbeminden neef* geeft. De commissie is in twee sectiën verdeeld, namelijk die voor schoone kunsten 12 leden, en die voor landbouw en nijverheid 25 leden.

Buitendien is bij een ander keizerlijk besluit de Engelsche gezant, lord *Cowley*, insgelijks tot lid dezer commissie benoemd.

Het maandschrift van den heer *de Lamartine*, *le Civilisateur*, is door de heeren *Mires* en *Milhaud* aangekocht voor 100,000 frs. dadelijk en 26,000 frs. per jaar. De beroemde schrijver zal het bestuur van deze onderneming blijven behouden.

Men heeft aan de bakkers van Parijs als schadeloosstelling voor de twee eerste weken van November de som van 671,000 fr. uitbetaald.

In het zuiden van Frankrijk en in de noordelijke provinciën van Spanje heerscht thans mede buitengewone koude, meermalen vergezeld van sneeuwstorm. In het departement van de Arriège zijn onlangs zeven Spaansche reizigers in het gebergte door eenen zoodanigen sneeuwstorm overvallen. Vier hunner hebben dien ten gevolge het leven verloren.

BELGIË.

BRUSSEL, 29 December.

De Belgische Senaat heeft in zijne zitting van eergisteren zich eenstemmig vereenigd met het reeds door de kamer van volksvertegenwoordigers aangenomen wetsontwerp houdende bepalingen tot aanmoediging van den invoer van levensmiddelen en verbod van den uitvoer van aardappelen en peulvruchten.

Bij Saventhem, niet verre van Brussel, hebben zich wolven voortdurend, die men meent dat uit de Ardennen moeten zijn gekomen, zoodat men het noodig heeft geacht eene drijfagt op deze roofdieren te verordenen.

NEDERLAND.

's GRAVENHAGE, 31 December.

De *Staats-Courant* bevestigt het berigt, dat het Z. M. heeft benaagd: a. den generaal der infanterie baron *R. Fagel*, behoudens zijne aanspraak op pensioen, eervol te ontslaan als Hd. buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister bij het hof van Frankrijk, onder dankbetuiging voor de zeer trouwe, zeer goede en langdurige diensten, door hem aan den lande, aan den Koning en aan zijn huis bewezen, en hem voorts te benoemen tot minister van staat; b. den heer *mr. L. A. Lightewelt*, met den laatsten dezer maand, eervol te ontslaan als minister voor de zaken der Rooms-Katholieke eredienst, onder dankbetuiging voor de gewigtige diensten, door hem in die betrekking bewezen, en hem te benoemen tot Hd. buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister bij het hof van Frankrijk; c. met den 1sten Januarij aanst. tot minister voor de zaken van de Rooms-Katholieke eredienst te benoemen den heer *mr. J. A. Mutsaers*, thans raadsheer in den hoogen raad.

De *Grondwet* meldt: „Wij vernemen, dat de verandering, die het personeel van het ministerie door de benoeming van den heer *Mutsaers* heeft ondergaan, hoogstwaarschijnlijk nog door eene andere zal worden opgevolgd.

„Het ministerie moet, naar men zegt, niet ongeneigd zijn, om den minister van financiën te bewegen, zich alleen met het departement van Herv. eredienst te vergenoegen.”

Men verneemt dat de generaal *Verhorst*, tot dusver inspecteur van het wapen der infanterie, zal worden benoemd tot lid van het militair hoog gerechtshof te Utrecht, en dat de generaal *Duycker* in de plaats van den generaal *Verhorst* tot inspecteur van het wapen der infanterie benoemd zal worden.

Voorts zou de kolonel der infanterie, baron *van Heerd*, worden bevorderd tot generaal-majoor en belast met het kommandement der reserve-brigade, tot dusverre door den generaal-majoor *Duycker* waargenomen, en de generaal-majoor *Storm de Grave*, kommandant der eerste brigade kavallerie, tot gouverneur der residentie, welke betrekking almede door den generaal-majoor *Duycker* werd waargenomen.

Bij Zijner Majesteits besluiten van den 24sten December l.l. zijn onderscheidene officieren bij de zeemagt gepensioneerd, en andere tot hoogere rangen bevorderd of benoemd.

Men verneemt dat jonkh. *Heldewier* en baron *van Ittersum*, onlangs tot *attachés* van legatie benoemd, bij het Nederlandsch gezantschap te Londen (de eerstgenoemde), en te Frankfurt (wat de tweede betreft) als zoodanig geplaatst zijn.

Bij Koninklijk besluit van den 26sten December l.l. is bepaald, dat bij atzonderlijke dagorders zoo in Nederland als in Indië eervol zullen worden vermeld: de kapitein *J. E. Hagen*; de 1ste luitenant *C. H. O. ter Schouw*; de sergeant *H. de Bruin*, en de korporaal *M. Stok*; allen van het wapen der infanterie bij het leger in Nederlandsch Indië, en zulks ter zake hunner verrigtingen bij de onlangs plaats gehad hebbende expeditie in de afdeling Benkoelen.

Naar men vernemt, zal saterdaanden Maandag door Z. M. den Koning een groot bal in gala gegeven worden.

Eergisteren is het koninklijk museum van zeldzaamheden alhier door een viertal personen bezocht, die op schaatsen van drie uren boven Leeuwarden waren gekomen, en die op hunne reis herwaarts geene moeilijkheden hadden ondervonden. Zij waren voornemens ook de reis derwaarts weder op op dezelfde wijze te ondernemen.

De prov. comm. van geneeskundig onderzoek en toezicht in Zuid-Holland, residerende te 's Gravenhage, heeft ter algemeene kennis gebragt, dat zij, op den 25sten Dec. 1853, de lijkschouwing gedaan heeft van *Engeltje van der Vlies*, den 23sten dier maand te Pijnacker overleden, welke vrouw, volgens opgaaft, van af den jare 1818 geen voedsel gebruikt zoude hebben. Bij die lijkschouwing, waarvan proces-verbaal is opgemaakt, is echter gebleken, dat die opgaaf ONWAAR is, en dat genoemde *Engeltje van der Vlies*, tot zeer kort voor haren dood, VOEDSEL tot zich genomen heeft.

AMSTERDAM, 31 December.

In de zitting van den gemeenteraad van Woensdag is door den voorzitter medegegeld, dat de algemeene kollekte heeft opgebracht f 20,596.85, benevens een aantal gouden en zilveren muntspeciën. Aan het Huiszittenhuis is bovendien eene som van f 2100 ten behoeve der kollekte gezonden.

Woensdag en Donderdag zijn gezamenlijk 40,000 emmers duinwater afgeleverd.

Gisteren is het cholera-hospitaal door den laatsten lijder hersteld verlaten.

Wij hebben ons in staat gesteld eene vergelijkende opgave te doen van de verwoestingen, door de cholera te Amsterdam aangerigt, in de drie jaren, waarin onze stad door dien geesel bezocht werd.

In 1832, het jaar van de eerste verschijning der cholera hier te lande, zijn aangetast 1497, daarvan overleden 790, hersteld 707 personen; — in 1849, aangetast 3242, waarvan overleden 2144, hersteld 1098; — in 1853, aangetast 801, overleden 550, hersteld 251; — alles over een tijdvak van p. m. 4 maanden.

Gedurende het jaar 1853 zijn te Amsterdam uit zee aangekomen 1708 schepen.

MIDDELBURG, 26 December.

Op den 24sten dezer heeft alhier de aanbesteding bij inschrijving plaats gehad van den aanleg der telegraaflijn van Breda over Bergen-op-Zoom, Tholen, Goes en Middelburg naar Vlissingen.

's HERTOGENBOSCH, 28 December.

De dag van gisteren was voor deze stad een ware dag van feestviering, een dag van zege. Het Mirakuleuze Lieve Vrouwebeeld, hetwelk sedert het jaar 1650 te Brussel berust heeft, en thans weder aan onze kathedraal is teruggeschonken, zou voor den eersten keer vertoond worden aan de ingezetenen, die met ijver en godsvrucht verlangden dat voorwerp hunner vereering te zien, voor hetwelk hunne voorvaders met levend vertrouwen kwamen nederknielen en de gunsten van den hemel afsmeecken.

Een ander geluk viel hun tevens ten deel daar zij hunnen opperherder, den aartsbisschop, voor de eerste maal sedert zijne verheffing op den aartsbisschoppelijken zetel, in hun midden mogten zien.

UTRECHT, 30 December.

De heer *J. van der Wel*, grondeigenaar en landbouwer te Delft, heeft dezer dagen een eeregeschenk ontvangen, bestaande in eenen kostbaren gouden ring met carolijnen steen bezet, van Z. Exc. den heer generaal *J. von Daehn*, chef der genie van het Russische keizerrijk, voor de verzending van eene uitmuntende collectie Hollandsch horenvée, op de landgoederen van gemelden gener. in het koninkrijk Polen. Het doel van deze verzending vee, welke aan den heer *van der Wel* als gereputeerd bekwaam landbouwer werd opgedragen, is om het ras van het Hollandsche horenvée in Polen te verspreiden.

ZWOLLE, 29 December.

Voor de arrondissements-regtbank alhier hebben teregtgestaan gedurende het jaar 1853, 736 personen, waaronder 261 bedelaars, onder welke 170 waren die reeds in bedelaarsgeestichten gezeen hadden en 54 Amsterdammers.

Was het elders reeds, met overwinning van eenen natuurlijke afkeer, in praktijk gebragt, paardenvleesch als voedsel voor den mensch te doen dienen, in deze streken — in het vaderland der miljoenen runderen was zulks tot nog toe ongehoord; — in de laatste dagen evenwel kochten, uit behoefte van dierlijk voedsel, eenige kleine maar fatsoenlijke burgers te Zwolle een oud paard voor f 9.25; dit paard geslagt zijnde, is in de Kersdagen in consumtie gebragt.

LEEUWARDEN, 29 December.

Op nieuw zijn 44 runderen, door longziekte aangetast, gedood. — Totaal sedert Dec. 1849: 9021 runderen.

Maandag namiddag te 2 uur was men te Harlingen ooggetuige van het binnenzeilen eener kot, genaamd *de Baudina*, kapitein *Munneke*; inderdaad wel een bewijs voor de uitnemende belangrijkheid van deze zeehaven.

Het ijsvermaak blijft hier te stede nog steeds zijnen gang gaan. De hardrijders op schaatsen wisselen elkander gedurig af en geven niet zelden tot de zonderlingste vertooningen aanleiding. Zoo werd j.l. Dingsdag op de gewone baan achter den Stadstuin eene hardrijderij gehouden, waarbij directeur en keurmeesters, rijders en gasten, kortom allen, gemaskeerd waren, en onder de zotste namen verschillende personaadjes, karakters en beroepen vertegenwoordigden.

De prijs, eene Berlijnsch zilveren zak-tabaksdoos, werd gewonnen door *H. Pool*, en de premie, een gouden ring, door *J. Zwart*.

Te Sneek is j.l. Woensdag bij de hardrijderij op schaatsen, de prijs (f 100) gewonnen door *Freerk J. Tuintinga*, van Sijbrandahuis, en de premie (f 30) door *Franka A. de Jong*, van Opperhuizen. Schoon weder, eene spiegelgladde baan en eene uitmuntende directie hebben tot den goeden afloop van deze rijderij, waaraan 95 rijders deelnamen, zeer veel toegebragt.

Den volgende dag is een soortgelijk ijsfeest te Franeker gehouden; daartoe waren 66 rijders ingeschreven, doch verscheidene afwezig. De prijs van f 100 is behaald door *Oene Klazes de Vos*, van Oudkerk, en de premie door *Duke J. v. d. Weij*, te Hieslum.

Het bestuur der afdeling Leeuwarden van de vereeniging ter bevordering van fabriek- en handwerksnijverheid in Nederland, heeft aan alle ingezetenen van Friesland ten kennis gebragt, dat voornoemde afdeling, door goedgunstige medewerking van heeren Gedeputeerde Staten in dit gewest daartoe in staat gesteld, voornemens is in de Leeuwarder kermis van het jaar 1854 eene provinciale tentoonstelling van voortbrengselen van fabriek- en handwerksnijverheid en voorwerpen van kunst en smaak te houden. — Omtrent de bepalingen door de inzenders in acht te nemen zal later aankondiging worden gedaan; alleen dit meent het bestuur te moeten doen opmerken, dat voor het geval er bekrooningen mogten plaats vinden, deze alleen aan voorwerpen van fabriek- en handwerksnijverheid zullen worden toegekend.

ASSEN, 30 December.

Gisteren morgen werd door het provinciaal gerechtshof in hooger beroep uitspraak gedaan in de bekende zaak van de molenaars *Steunebrink* te Oude Molen, gemeente Vries, ter zake van het ter dezer plaatse aan onderscheidene winkeliers verkoopen van gerstenmeel met krijtwit vermengd. De door de arrondissements-regtbank den vader opgelegde straffen van twee jaren gevangenis en f 250 boete werden daarbij bevestigd, doch ten aanzien van den zoon deze beide straffen tot de helft verminderd.

Bij arrest van den hoogen raad van den 8ten Nov. 1853 werd een arrest van het prov. gerechtshof in Groningen d.d. 24ten Aug. j.l. waarbij *Pieter Jager* o.a. wegens bedelarij was veroordeeld, om, na het uiteinde der tuchthuisstraf van vijf jaren (welke haar, wegens gekwalificeerde diefstallen, was opgelegd, en waarvoor zij te gelijk had teregt gestaan), naar een bedelaarsgesticht te worden overgebracht, vernietigd, op grond, dat bij het arrest geene uitspraak was gedaan omtrent het bestaan van eene openbare inrigting ter voorkoming van bedelarij, ter plaasse alwaar zij had gebedeld, en werd de zaak naar het hof in Drenthe verwezen, om op dat punt (de bedelarij) op nieuw te worden onderzocht en afgedaan.

Bij arrest van heden verklaarde dit hof, dat het feit, zoo en inwoege der beschuldigde te laste gelegd en bewezen, noch misdadig, noch wanbedrijf, noch overtreding daareltel, en ontloeg haar van alle regtsvervolgving, op grond, dat wel is waar, ten gevolge van het bepaalde bij art. 3 van het Koninklijk besluit van den 30sten Oct. 1843, no. 74, de koloniale gestichten te Veenhuizen en Ommerschans, voor zoover zij geen kindergestichten zijn, zijn bedelaarswerkhuisen voor het geheele rijk, en dus ook voor Groningen, maar dat, volgens de bepalingen van datzelfde besluit, die gestichten niet openstaan voor allen, die, zonder werk en middelen van bestaan zijnde, genoodzaakt zijn de milddadigheid van anderen in te roepen, aangezien de onzekere erkenning en de niet verplichte medewerking van hun domicilie van onderstand en gemeentebestuur daarbij wordt gevorderd, waardoor vervallen is de grond, op welken het bedelen bij art. 274 strafwett. met straf is bedreigd, zijnde het duidelijk, dat het de bedoeling van de wet is, het bedelen dan alleen te verbieden, wanneer de noodzakelijkheid, om daartoe over te gaan, is uitgeleefd of gereedelijk voorgekomen.

Hoogst merkwaardig is dit gewijsde, daar de leer, daarbij aangenomen, alle bedelarij strafeloos doet zijn, zoolang de poorten der koloniale gestichten niet onbelemmerd en onvoorwaardelijk zijn geopend voor allen, die daarin wenschen opgenomen te worden.

Gisteren zijn te Nijveveen door den veearts *Habenet* van Dwingeloo bij twee landbouwers wederom 14 runderen ter voorbehoeding der longziekte ingeënt.

GRONINGEN, 2 Januarij.

Bij het ter perse leggen dezer was de Hollandsche Post nog niet aangekomen.

De choleraepidemie volgens onze laatste opgave nog in behandeling, is Donderdag l.l. hersteld.

Door de groote hoeveelheid sneeuw die in de laatste dagen is gevallen, wordt de aankomst der posten aanmerkelijk vertraagd, terwijl de diligences gisteren en heden in 't geheel niet meer zijn aangekomen of vertrokken. Zoo is de Hollandsche post, die gewoonlijk des avonds om 5 uur hier arriveert, eerst heden nacht om 6 uur ter bestemde plaats gekomen, na over den nog ongebaanden weg van Assen naar de Punt, een afstand van nog geen 4 uur, 7 uur te hebben toegebracht. De postiljon, die van Leeuwarden kwam, was bij het eerste toeluis buiten der Apoort genoodzaakt, het paard in eene behuizing aldaar te laten en te voet met zijne pakketten door de sneeuw te waden.

De stand van het water is eergisteren, bij overigens geen onstuimig weder, buitengemeen hoog geweest; de peilschaal bij de groote spilaauzen teekende des middags te 12½ uur, bij een N.W. wind, 1 el 45 palin boven peil.

De stand der thermometer volgens de schaal van Fahrenheit was de laatste dagen deze:

1853	's morgens 8 uur.	's namidd. 2 uur.	's avonds 8 uur.
Dec. 30	26½	31	29
31	31	31	28

1854			
Jan. 1	28	26½	27½

2	27	23½	19
---	----	-----	----

Door het provinciaal gerechtshof te Groningen zijn 24 personen uit de gemeenten Vlagtwedde en Onstwedde gedagvaard, om aldaar den 4den Januarij getuigenis af te leggen tegen *Willem Bonkes*, laatstelijk gewoond hebbende te Onstwedder-Tange, gemeente Onstwedde. Deze persoon zal moeten teregt staan. 1) wegens onderscheidene diefstallen, en 2) wegens moedwillige mishandeling, slagen en verwonding; terwijl hij bovendien door de justitie in Hannover wordt vervolgd wegens het stelen van een paard.

Bij het kantongerecht alhier zijn op den 3den, 10den en 17den Dec. 1853 ter zake politie-overtredingen veroordeeld: ter zake het bezoeken van tapperijen na 10 uur tien personen; vervoeren van vuilnis na het bepaalde uur elf; hard rijden vier; het gebruiken van de klunkerkrijpen met kruiwagens vier; het spelen op de openbare plaatsen op Zondag zes; het staan laten van wagen en paard zonder geleide één; het werpen van vuilnis in het diep één; het werpen met steenen op de straat één.

In de maand December j.l. zijn op last der politie alhier vijf broodelooze vreemdelingen over de grenzen van dit rijk gezet.

Men leest op het kerkbrieftje, dat de Predikanten van de Nederlandsche Hervormde Gemeente alhier zijn overeengekomen, gedurende eenige achtereenvolgende weken des Donderdags avonds de hoofdzaken der Christelijke waarheid, welke vooral het Protestantisme kenmerken, te behandelen. De onderwerpen zullen telkens op het kerkbrieftje worden uitgedrukt. Zoo zal de heer *REITSMA* den 5den dezer prediken over de *regtvaardiging, niet uit de werken, maar uit het geloof*. Men weet, dat dit ook te Leiden geschiedt en wellicht op meer plaatsen.

Van goederhand kunnen wij mededeelen, dat hier ter stede op de onderscheidene scheepswerven een tiental loodvaartuigen zullen vervaardigd worden, waarmede binnen slechts weinige dagen voor goed een aanvang zal worden gemaakt.

Overal leest men van pogingen, aangewend om het lot van armen en den nood der behoeftige arbeidsklasse te lenigen. Verblijvend is het hierbij op te merken, dat, vooral ten aanzien van laatstgenoemde, het principe wordt gevolgd: *werkverschaffing*, en verrassend zijn dikwijls de middelen welke daartoe worden gevonden. De stad Groningen vooral geeft zich hierin prijzenswaardige moeite, maar zij openbaart ook — men moet het erkennen — in vele dingen een practischen geest, waarin vele andere plaatsen wel een voorbeeld mogten nemen. Zoo eenige zaak, dan is het *geven* er eene, die verkeerd kan worden uitgeoefend: en ligt tot gevolg kan hebben juist het tegenovergestelde van dat 't welk de milde hand bedoelde.

(Z. Blad)

Bij besluit van den 29sten December l.l. heeft Zijne Majesteit goedgevonden, aan mr. H. J. ENGELKENS, op zijn verzoek, met den 1sten Januarij 1854, eervol ontslag te verleen als burgemeester der gemeente Winschoten.

Bij resolutie van Z. Exc. den minister van financiën d.d. 20sten Dec. j.l., no. 133, is het bestelhuus *Oostwold* in een hulpkantoor veranderd, ingaande met den 1sten Januarij 1854, van welken tijd genoemd hulpkantoor zal corresponderen met de postkantoren Winschoten, Delfzijl en Groningen, zijnde tot brievengaarder benoemd J. R. HAAN, aldaar woonachtig.

Te Veendam is tot lid van den gemeenteraad in plaats van wijlen den heer R. Horze gekozen de heer C. J. HAZEWINKEL van Zuidwending.

Gedurende het jaar 1853 zijn te *Termunten* geboren: 36 van het mannel. en 42 van het vrouwel. geslacht; overleden: 27 van het mannel. en 31 van het vrouwelijk geslacht; levenloos aangeveerd 4; gehuwd 36 paren.

Uit *Peize* wordt ons d.d. 29sten Dec. de plaatsing van het volgende berigt verzocht: „Sedert verscheidene jaren bestaat er alhier een leesgezelschap uit ruim twintig leden bestaande. Gedurende de wintermaanden, en wel den laatsten Woensdag van iedere maand, houdt men des avonds vergadering ten huize van den kastelein *ROELOF LAMBERS*, als wanneer ieder lid eene bijdrage levert. Op den 29sten dezer had weder zoodanige vergadering plaats, en deed toen de president het voorstel, om zoo spoedig mogelijk weder eene vergadering te houden, zoo n.l. alsdan eenige leden het woord wilden voeren, en allen gezind waren alsdan iets bij te dragen tot leniging van de armen alhier. Dit voorstel vond algemeen bijval, ja, werd op voorstel van een lid besloten, al dadelijk iets in de armenbus in dat logement aanwezig voor de armen te storten, waarvan niemand zich onttrok. Wij juichen dit doel zeer toe, en hopen dat vele ingezetenen dezer gemeente die iets kunnen bijdragen, deze vergadering komen bezoeken, om zoo mede iets bij te dragen tot ondersteuning van hunne arme natuurgenoeten.”

TOTAAL VERKRAADEN

van *Granen en Zaden* in de steden *Amsterdam, Rotterdam, Schiedam, Dordrecht, Zaandam en Delfshaven* op den 31sten December, over een tijdvak van tien jaren.

	1844.	1845.	1846.	1847.	1848.	1849.	1850.	1851.	1852.	1853.
Tarwe...	11375	11078	12740	29710	35428	37328	40320	37370	35806	17863
Rogge...	19210	16923	17240	29710	35428	37328	40320	37370	35806	17863
Gerst...	2445	3023	2380	926	2879	4153	4613	1827	2289	3046
Boekweit...	830	1727	1410	705	1229	1587	890	1399	1968	1858
Haver...	700	1042	688	670	767	449	501	150	212	155
Koolzaad...	6000	1728	1278	2675	868	3562	3562	9830	11816	5165
Lijnzaad...	5068	2046	775	4900	5030	5061	2740	2805	2898	4880

AANBESTEDINGEN.

GRONINGEN, 2 Januarij 1854.

Door gecommiteerden van burgemeester en wethouders dezer gemeente, werd Vrijdag l.l. bij enkele inschrijving, voor het jaar 1854, aanbesteed:

1. De levering, ten dienste der werken in de gemeente, van groenen- en vuren hout. Twee inschrijvers; de hoogste 4 pCt., en de laagste, zijnde G. P. MULDER jr., 11 pCt. beneden het tarief.
2. Idem van steen, kalk, cement, dakpannen, enz. Een inschrijver, zijnde H. K. ONNEB, voor 7½ pCt. beneden het tarief.
3. Idem van rongen, spijkers, sloten, hengen en ander gemaakt ijzerwerk. Vier inschrijvers; 10 pCt. boven het tarief, 5½ idem, een bijzet volgens tarief, en het laagste voor 5½ beneden het tarief, zijnde van W. C. TER VEEN.
4. Idem van lood, zink, soldeersel, enz. Drie inschrijvers: 5 pCt., 29½ pCt., en 30 pCt. beneden het tarief, zijnde het laatste bijzet van J. Looor.
5. Idem van hardsteen, enz. Twee inschrijvers: 11½, en K. EYERHARD 20 pCt. beneden het tarief.
6. Het vernieuwen, herstellen en onderhouden van de straten in deze gemeente. Twee inschrijvers: 20½ cent de vierkante el en 20½ cent, zijnde dit laatste bijzet van G. H. HEITRINK.
7. Het wieden en schoonhouden der marktplaatsen, pleinen en straten. Op dit perceel waren mede twee inschrijvers. De hoogste voor f 425 en de laagste, zijnde C. Looor, voor f 305,50.

Zaterdag daaraanvolgende werd ter zelfder tijd en plaats, door den gecommiteerden van burgemeester en wethouders dezer gemeente, voor den tijd van één jaar aanbesteed:

1. Het stedegeld der paardenmarkten; waarop één inschrijvingsbijzet, zijnde van J. S. VAN DOCKUM en H. SIBSELAAR, voor f 125.
2. Het stedegeld op de voor- en najaarsveemarkten binnen deze stad, mede één inschrijvingsbijzet, van de vorigen, voor f 180.
3. Het moddergeld; vier bijzetten voor f 2375,05, f 2381, f 2455,01, en f 2501, zijnde het laatste van J. H. BOSS en J. A. PICCARDT.
4. Het kraangeld; 3 briefjes voor f 356,50, f 388 en f 403,50, welk laatste was van J. KONING en T. TUUR.

Heden middag werd door een lid van Ged. Staten, in het bijzijn van den hoofdingenieur van den waterstaat alhier, onder nadere approbatie uitbesteed:

Het bouwen van een toluus aan den weg van Onderdendam naar Uithuizen, nabij de grenzen der gemeenten Uithuizen en Usquert, met het verplaatsen van een tolbom.

Hierop waren vijf inschrijvers, J. B. PESTMAN, te Groningen, voor f 1780; J. P. TAKENS, te Usquert, voor f 1555; E. CLASON, te Usquert, voor f 1498; J. LANSKROON, te Uithuizemeeden, voor f 1457, en M. HOFKAMP, te Groningen, voor f 1450.

Ons wordt berigt, dat Donderdag den 29sten December, in het gemeentehuis te Hoogezand, door het kerkbestuur der Nederl. Israël. gemeente van Hoogezand, bij inschrijving en opbod is aanbesteed: Het stichten van een nieuw kerkgebouw, met de leverantie van al de daartoe benodigde materialen. Voorloopig is hiervan aannemer geworden J. ROTTING, te Martenshoek, voor f 2200.

Kerknieuws.

Z. M. heeft goedgekeurd de beroepingen van predikanten, uitgebragt door de kerkeraden van de Herv. gemeente te Zutphen, op *von Baumhauer*, pred. te Geervliet; te Waterlandkerkje, op *Bege*; te Almkerk en Emmichoven, op *Knotnerus*; te Oosterland, op *Creutzberg*; van de Doopsgezinde gemeente te Hoorn op *Texel*, op *Loddesen*, proponent bij de algem. Doopsgez. societeit te Amsterdam.

Door het bedanken van ds. *Gewin* voor het beroep naar Monnickendam, is door den kerkeraad aldaar, uit het te voren gemaakte zes- en drietal beroepen ds. *du Sart*, pred. te Kamerijk. MAPPEL, 30 Dec. Door goedgunstige beschikking van Z. M. den Koning, is de breede kerkeraad alhier gemagtigd tot het beroepen van eenen derden predikant, op een traktement van f 900 's jaars, als: f 600 uit de Herv. gem. en f 300 van het rijk. Men verwacht alom dat de kerkeraad spoedig tot het beroep zal overgaan.

— *De ter Laag*, pred. bij de Evang. Luth. gemeente te Tiel, is beroepen te Weesp.

— *De Breitsma*, leeraar bij de Chr. Afgesch. gemeente te Heerenveen, heeft voor de beroeping naar Deventer bedankt.

ZETIJNDINGEN.

Binnengekomen te Texel den 29 Dec., kapit. *Karssens* Gustaaf Willem, van Wadsoe. — In het Vlie den 26 Dec., *Drok* Catharina, van Bergen. — Te Helvoet den 27 Dec., *Postema* Gesina, van Landersgra; den 28sten *Menkema* Catharina Sijpkens, van Raval; *Stoorvogel* Adriana, van Bergen; den 29sten *Bakker* Johanna Elisabeth, van Marsselle. — Te Harlingen den 26 Dec., *Munnike* Baudina, van Newcastle. — Te Brielle den 30 Dec., *Goossens* Cornelia, van Duinkerken. — Te Galatz den 9 Dec., *Brandt* Jonge Willem, van Amsterdam. — Te Malta den 12 Dec., *Hagedoorn* Cornelia Catharina, van Rotterdam. — Te Boston den 11 Dec., *Nenneboog* Zeester, van Rotterdam. — Te Smirna den 10 Dec., *Klasen* Antje, van Teheeme. — Te Konstantinopel den 12 Dec., *Schreuder* Jantina Roelina, van Galatz naar Falmouth. — Te Livorno den 16 Dec., *Dik* Apollo en den 17den *Zuiderduin* Anna Maria, beide van Amsterdam. — Te Cadix den 13 Dec., *Loschen* Geertruida, van Cardiff. — Te St. Ubes den 10 Dec., *Meijer* Elisabeth Wilhelmina, van Rotterdam. — Te Porto den 11 Dec., *Smit* Geerdina, van Suetind. — Te Bordeaux den 23 Dec., *Schoof* Adam, van Porto naar Londen. — Te Newhaven den 24 Dec., *Plukker* Antje, van Liverpool naar Dordrecht. — Te Selly den 23 Dec., *Brugma* Nina Burhoven, van Galatz naar Londen. — Te Kingstown den 23 Dec., *Lovius* Weekzaamheid, van Amsterdam naar Belfast. — Te Harwich den 24 Dec., *van der Wouden* Vrouw Dineke, van Workum naar Londen. — Te Cowes den 26 Dec., *Korff* Anna Marth, van Baljonne naar Amsterdam. — Te Plymouth den 26 Dec., *Muller* de Leeuw, van Akvab naar Schiedam; van *Vliet* Vereniging, van Bilbao naar Rotterdam; *Hazewinkel* Jonge Hendrik, van Bordeaux naar Antwerpen. — Te Newy den 24 Dec., *Breeland* Ida Reina, van Riga. — Te North Shields den 27 Dec., *Pik* Maria Aurelia, van Leith. — Te Lyon den 27 Dec., *Bakker* Maria, van Riga.

Zeiklaar te Barcelona den 13 Dec., kapit. *Mulder* Zorg en Vliet, naar Marotonsie. — Te Londen den 24 Dec., van *te Vee* Jonge Antje, naar Workum; den 27sten *Brandt* Gerhardina, naar Antwerpen. — Te Newcastle den 24 Dec., *Klasen* Elisabeth, naar Rotterdam; *Frankema* Verwachting, naar Antwerpen.

In lading te Londen den 24 Dec., kapit. *Jager* Zwaantje Elisabeth, naar Rotterdam; *de Groot* Annegiena Jantina, naar Antwerpen; den 27sten *Zoeler* Catharina, naar Amsterdam. Vertrokken van Galatz den 9 Dec., kapit. *Karssens* Hillechiens Wilkens, naar Falmouth. — Van Cadix den 10 Dec., *de Weerd* de Flecken Jowwer, naar Barcelona. — Van Nantes den 26 Dec., *Wortman* Alberdina, naar Bordeaux. — Van Rouaan den 24 Dec., *van der Velde* Courier en *Lovius* Trekvogel, beide n. Rotterdam. — Van Dordrecht den 26 Dec., *de Haan* Provincie Overijssel, naar Zwolle. — Van Queenstown den 26 Dec., *Goossens* Geertruida, n. Wexford.

FALMOUTH, 28 Dec. Het schip *Jacqueline* en *Elise*, kapit. *de Haas*, van Tjilatjap naar Amsterdam, alhier met schade binnengekomen, is den 29sten dezer op de helling gehaald om nagezien te worden; van de lading waren slechts ongeveer 25 balen koffij beschadigd gelost.

LOWESTOFT, 24 Dec. Het schip *Geertruida*, kapit. *Homveld*, van Petersburg naar Amsterdam, is alhier lek en met overgeworpen lading binnengebragt.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, 30 December.

Op de heden gehouden Graanmarkt was genoegzaam geen handel. Boter niet aan.

AMSTERDAM, 30 December. Tarwe zonder handel. — Rogge: 121 f Burgas f 345; 122 f Pruls. f 350 aan de Zaan; 114 f o. gedr. f 323; 117 f j. Petersb. f 335; 115, 116 f Donau niet mooi f 315; 120 f n. Petersb. f 350; 118 f dito f 340; 116 f n. Archang. f 335. — Gerst prijsloos: 104 f Vries. Winter f 250.

Koolzaad in een doen: op 9 vat in Dec. 71½ p. vl.; Oct. 1854 68½ p. vl. — Lijnzaad zonder handel. — Raapolie dadelijk en op levering in een doen: op 6/w. f 41,25; Vlieg. f 40; in de stad f 41; Met 1854 f 40,50 a f 40,75; Sept. 1854 f 38 a f 38,25; Oct. en Nov. 1854 f 38,25 a f 38,50; Dec. 1854 f 38,50. — Lijnolie wel zoo aangenaam: op 6/w. f 30,75; Vlieg. f 29,50; Met f 30,50. — Hennepolie op 6/w. f 38,25; Vlieg. f 37.

LONDON, 28 December. De aanvoeren zijn middelmatig. Tarwe 1 a 2 sh. hooger dan de vorige week. Gerst en Haver ferm. De aanvoeren van den 24sten tot en met den 28sten dezer bedragen: 570 qrs. Engelsche en 1890 qrs. vreemde Tarwe, 1080 qrs. Engelsche en 1140 qrs. vreemde Gerst, 680 qrs. Engelsche en 5030 qrs. vreemde Haver.

VEE- en PAARDENMARKTEN.

GRONINGEN, 30 December. Uithuizen het ongunstige

weder, ging er op de markt van heden weinig om. Schapen en varkens bijna niet ter markt en de handel ging in dezen niet vlug. Geslagte varkens ruim 20 stuks aangevoerd; de prijzen waren eenigzins lager dan de vorige markt. Pulke soorten waren niet aanwezig; tweede soort werden verkocht van f 50 tot f 55 a f 56 de 100 Ned. ponden; mindere soorten van f 45 tot f 60. De handel in dit artikel was mede niet overvlog.

LONDON, 28 December. Schapen meer gevraagd en 2 d. hooger. Runderen met tragen handel tot vorige weeks prijzen.

PRESCOURANT DER KERSCHTEN.

Amsterdam, 31 December.

NEDERL. Werk. Schuld 2½ pCt. 62½, 63, 62½; Dito Dito 3 pCt. 75½, 75½; Dito Dito 4 pCt. 93½, 94½, 94½; O. I. Leening 4 pCt. 94; Amortisatie-Syndicaat 3½ pCt. 93½; Aand. Rijn-Spoorweg 4½ pCt. 101½. — BELGIE, bij *Rothschild* 2½ pCt. 60½. — FRANKRIJK, Cert. 5 pCt. 92½. — SPANJE, Onbep. St. 1 pCt. 21½, 21½, 21½; Dito 3 pCt. 45½; Dito Binnel. à 6/m. 3 pCt. 41, 41½, 41½; Coup. Bewijzen 5½; Amort. Schuld 4½. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 37½, 37½, 37½. — RUSLAND, Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 106½, 107, 106½; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. 105½; Cert. bij Dito 1831 en 1833 5 pCt. 96½; Dito 4½ pCt. 94½; Dito bij *Hope* 4 pCt. 90; Dito bij *Stieglitz* en Co. 4 pCt. 88½, 89; Certific. van Inschr. in Assignatie 6 pCt. 70½; Cert. van dito 71½, ex div. — POLEN, Certific. 4 pCt. 82½. — OOSTERRIJK, Metall. 5 pCt. 76½, 76½; Dito Nieuwe 1847 2½ pCt. 39½, 39½; Dito 1851 en 1852 2½ pCt. 39½, 39½; Dito Nieuwe 5 pCt. en Dito La. B. 5 pCt. 92½, 92½; Weenerb. bij *Goll* en comp. 4 pCt. 67; Denem. 5 pCt. 101½, 101½; Braz. 5 pCt. 96½; Dito 4½ pCt. 91; Dito 1843 5 pCt. 98½; Mexik. 28½, ex div.; Dito Onb. 23½, ex div.; Peru 4½ pCt. 65½; Grieken 5 pCt. 7 ex div.; 6 pCts. Eng. Russen 101; Phil. L. N. 87½ ex div.; Handelinkontant 126½.

Holl. fondsen blijven, door voortgezette inkoop voor geldbelang, hune vooruitgaande beweging vervolgen.

Van vreemde effecten waren Oostenrijksche en Spaansche mede aangeboden.

Overigens leverde de markt niets belangrijks op.

Koers van het Geld: Beleening 3; Prolong. 3½; Disconto 3 pCt. Laatste Prijzen te 5 uur. Integr. 2½ pCt. 62½ a 1½; Spaansche 1 pCt. 21½; Binnel. 3 pCt. 41½ a 1½; Metall. 5 pCt. 76½.

ADVERTENTIENTEN.

*** Voor de Moederlijke Weldadigheid is bij Mevrouw DE LA FAILLE met dankbaarheid ontvangen een BANKBIJET, No. 60, van f 25.

PICTURA.

GEWONE VERGADERING van het KUNSTLIEVEND GENOOTSCHAP ter aanneming en bevordering van Teeken- en Schilderkunst, onder den naam **PICTURA**, op DINGSDAG den 3den Januarij 1854, des avonds te 7 uur, ten Huize van Mej. de Wedw. BONTKEOE, aan de Groote Markt. — BUITENGEWONE KUNSTBESCHOUWING.

Namens het Bestuur: H. TIDDENS, Secretaris.

Natuurkundig Genootschap.

Op MORGEN, WOENSDAG den 4den Jan. 1854, te zes uur.

Spreekers: Ds. A. T. REITSMA en de Heer B. H. SMITH.

A. W. ALINGS, Secretaris.

ZEEMANSCOLLEGE DE GRONINGER BENDRAGT.

ten Huize van de Wedw. BONTKEOE, op DONDERDAG den 5den Januarij 1853, des avonds te zeven uur.

Namens de Directie: A. SWAAGMAN, Secretaris.

*** GEWONE OPENLIJKE VERGADERING van het DEPARTEMENT GRONINGEN der MAATSHAPPIJ Tot Nut van 't Algemeen, op WOENSDAG den 11den Januarij 1854, des avonds te 6 uur, in het Concert-huis in de Poelstraat. — Redevoering door den Heer Dr. L. S. P. MEIJBOOM. — Bijdrage door den Heer Mr. S. REIJNDERS.

KAARTJES voor Leden van andere Departementen en voor Dames en Vreemdelingen zijn te bekomen bij den Secretaris van het Bestuur, R. J. SCHIERBEEK, bij wien men zich mede tot verkrijging van het LIDMAATSHAP kan aanmelden, of voor het geheele jaar 1853/1854, of voor het halfjaar van den 1sten Januarij tot den 30sten Junij 1854, in welk tijdvak nog DRIE OPENLIJKE VERGADERINGEN worden gehouden.

Namens het Bestuur: R. J. SCHIERBEEK, Secretaris.

*** Het BESTUUR der VEREENIGING voor DIENSTBODEN te Groningen verzoekt, ingevolge Art. 9 der Statuten, alle LEDEN der VEREENIGING, welke op de eene of andere BELOONING voor hunne DIENSTBODEN aanspraak meenen te kunnen maken, zich daartoe schriftelijk aan te melden vóór den 15den JANUARIJ e.k.

Voorts maakt de BESTUUR bekend, dat J. HUISINGA van der WOUDE en Vrouw, wonende aan het Kattendiep, tusschen den Oosterpoortenboog en de Peperstraat, lett. D no. 54, bij voortdurend een iegelijk, die zich bij hen mogt willen aanmelden ter bekoming van eene DIENST of DIENSTBODE, daartoe behulpzaam zullen zijn tegen betaling van 50 Cts., en dat het steeds alle reden heeft, dezen BESTEDER en BESTEEDSTER als zoodanig aan te bevelen.

GRONINGEN, 31 December 1853.

Het Bestuur voornoemd, en uit diens naam: W. GERHARDS, Voorz.

W. C. A. ALBERDA VAN EKENSTEIN, Secr.

LIEDERTAFEL: Gruno,

onder directie van den Heer M. HAGEMAN.

Het EERSTE CONCERT zal plaats hebben op MAANDAG den 16den Januarij e.k., des avonds te 7 uur, in het CONCERTHUIS in de Poelstraat. Degenen welke nog verkiezen BUITENGEWOON LID te worden, kunnen zich vervoegen bij de Heeren J. DE BOER E.z., Mr. EPPO CREMERS en D. HOEKSEMA.

IJs-club.

HARDRIJDERIJ

DOOR MANNEN EN VROUWEN,

te LEEUWARDEN,

op Donderdag den 5den Jan. 1854,

's morgens precies te tien uur,

om een PRIJS van HONDERD VIJF TIG Gulden en een PREMIE van VIJF TIG Gulden.

De Rijders en Rijderessen worden verzocht zich aan te geven bij SWILDENS, op Woensdag den 4den Januarij van 's middags 12 tot 's avonds 6 uur.

De Toegangkaartjes zijn als vroeger verkrijgbaar. 's Avonds zal *Frascati* gehouden worden bij den Heer W. v. d. WIELEN in de Groote Zaal, alléén voor HH. Leden en Geïntroduceerden, en aldaar om zes uur Prijs en Premie worden uitgereikt.

LEEWARD

Assen, 29sten December 1853. Heden beviel voorpoedig van eenen welgeschapen ZOON Vrouwe M. L. HORA BUMA, Echtgenoot van
Jhr. Mr. A. W. VAN HOLTRE TOT ECHTEN.
Heden beviel van een welgeschapen ZOON GRIETJE NIENHUIS, geliefde Echtgenoot van
J. WIARDI,
Verwer en Glazenmaker.
GRONINGEN, 1 Januarij 1854.
Bevallen van een welgeschapen DOCHTER E. M. HUISMANS, geliefde Echtgenoot van
B. KUHLING.
GRONINGEN, 1 Januarij 1854.
Overleden, het jongste KINDJE van Dr. A. L. GASTMANN en E. GASTMANN-KRIEGER.
Hervlieten (Java), 3 November 1853.
Heden overleed, zeer zacht en kalm, mijn geliefde Echtgenoot THEODORUS SLUITER, in den ouderdom van ruim 68 jaren, na eenen genoegelijke echtvereeniging van ruim 45 jaren.
GRONINGEN, 30 December 1853.
Wdew. TH. SLUITER,
geb. KEMPEN.
GRONINGEN, 30 December 1853. Heden overleed, tot onze droefheid, onze geliefde Vader, HENDRIK WESTERBORG, in den ouderdom van bijna 80 jaren.
J. WESTERBORG.
Mede namens mijne Zusters.
GRONINGEN, 31 December 1853. Wederom werd ik zwaar getroffen, door het overlijden mijner geliefde en onvergetelijke Echtgenoot ALEIDA JOHANNA CORNELIA LAMBERS, in den ouderdom van 32 jaren. Ruim 12 jaren ondervond ik met haar een hoogst gelukkig huwelijk. Een ieder, die haar minzaam en lief karakter heeft gekend, zal mijne diepe wonden gevoelen; vooral wanneer het oog gevestigd wordt op de vijf moederlooze Meisjes, die nog allen te jong zijn het groot verlies te beseffen.
P. BEKKER.
Heden overleed, tot mijne en mijner Kinderen en Behuud-Kinderen diepe droefheid, mijne geliefde Echtgenoot OETZE ROELOF OETZES, in den ouderdom van ruim 60 jaren, na eenen gelukkigen echtverbintenis van ruim 32 jaren.
GRONINGEN, 31 December 1853.
Wdew. O. R. OETZES,
geb. VAN LESSEN.
Scheemda, 31 December 1853. Eindigden wij het vorige jaar in diepe droefheid over het verlies van onzen jongsten Zoon, heden trof ons op nieuw een gevoelige slag, daar het God behaagde, om ons ook onzen geliefden Zoon EGGO door den dood te ontrukken. Een kortstondige ongesteldheid maakte onverwacht, in den ouderdom van ruim 28 jaren, aan zijn voor ons dierbaar leven een einde.
R. E. LOTHERING.
A. J. DIJKSTRA.
Heden overleed, tot onze innigste droefheid, op het allerovervachtst, ons veelgeliefde oudste Dochtertje ANNECHEN, in den nog zoo jeugdigen leeftijd van bijna 8 jaren.
GRONINGEN, 2 Januarij 1854.
B. SJOBBEMA.
K. SJOBBEMA, geb. BAKHUIS.

Bij W. VAN BOEKEREN is heden uitgegeven:
BUITENGEWOON GOEDKOOPE UITGAVE
VAN HET
LEESGEZELSCAP TE DIEPENBEEK,
DOOR
P. van Limburg Brouwer.
DERDE DRUK.
Ruim 300 Bladzijden, à f 1-25.
Door den Boekhandelaar K. DE WAARD is uitgegeven
NORDERNEYER
Schetsen en Fantazieën.

Een weinig lektuur voor allen, die naar dat Eiland heen willen, er zijn, of geweest zijn, — ook voor dezulken die er nooit denken te komen, door L. E. HALBERTSMA, m. Pl. en Vign., f 2.20.

Berigt.

Daar wij voornemen zijn, ook weder dit jaar een OVERZICHT van het gebeurde in deze Stad in 1853, aan de Geabonneerden op de Groninger Courant toe te zenden, noodigen wij bij deze alle Bestuurders van Inrigtingen, Vereenigingen enz. binnen deze Stad, die belang stellen in 't zoo volledig mogelijke maken van deze onze Jaarlijksche Overzichten, uit ons voor den 15den Januarij op te geven, wat zij ten aanzien dier Inrigtingen in dit Verslag wenschen te zien opgenomen.
GRONINGEN, 2 Januarij 1854.
De Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.

De SCHUTTERSRAAD der DIENSTD. SCHUTTERIJ van Groningen brengt ter kennis van ieder die het aangaat, dat vóór den 1sten Januarij aanstaande moeten worden bezorgd bij den KAPIT. KWARTIERM. de DECLARATIËN, waarvan het MODEL ter DRUKKERIJ van den Heer van HEIJNINGEN BOSCH verkrijgbaar is, wegens LEVERANTIËN of WERKZAAMHEDEN ten dienste dier SCHUTTERIJ, in het verloop van 1853 gedaan.
GRONINGEN, 2 Januarij 1854.
Op last van den Raad voornd.:
VAN HOEVELL,
Secret.

INSTITUUT VOOR DOOFSTOMMEN.

De RENTMEESTER van het INSTITUUT VOOR DOOFSTOMMEN te Groningen roept bij deze op alle HOUDERS van PRETENSIE ten laste van genoemd Instituut, wegens in den jare 1853 gedane Leverantiën, om hunne REKENINGEN in te leveren vóór of uiterlijk op den 15den Januarij 1854.
De Rentmeester voornoemd:
G. H. DE RANTZ.

Tegen MAANDAG den 16den Januarij 1854, 's morgens te elf uur, worden de BELANGHEBBENDEN opgeroepen om in de GEWONE AUDIËNTIEZAAL der RECHTBANK te Groningen de REKENINGEN en VERANTWOORDING te hooren afleggen in 't Faillissement van H. H. SPRINGERS, te Zuidhorn.
De Curator:
M^s. W. G. M. DULL.

Ten overstaan van Mr. J. W. QUINTUS, Notaris te Groningen, zullen, op HEDEN DINGSDAG den 3den Januarij 1854, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Logementhouder E. H. AALFS, voor de Ebbingepoort, te Groningen, publiek worden verkocht:
I. Eene BOERENPLAATS, bestaande in eenen nieuw vertimmerde ruime BEHUIZING en SCHUUR, met de VASTE, OOK IN DE ZIJDLINIE VERERVENDE BEKLEMMING van in naam 20 Bunders kostelijk Groen- en Bouwland, doende jaarlijks op Midwinter tot vaste huur f 200-00; alles staande en gelegen aan den Woldijk en den Trekweg onder Zuidwold.
II. De VASTE BEKLEMMING van ongeveer 13 Bunders kostelijk Groenland, gelegen te Noorder Hoogbrug, doende jaarlijks op Midwinter tot vaste huur f 158-00.
Om de Behuizing en Schuur op den 1sten Mei en de Landrijen op Gregori 1854 te aanvaarden.
Beide perceelen toebehoorende aan de Erven van wijlen

den Heer C. A. TIESSEN.
Over perceel I kan de hals Koopschat, naar 4 ten honderd, blijven uitstaan.
Ten overstaan van Mr. J. W. QUINTUS, Notaris te Groningen, zullen, op DONDERDAG den 5den Januarij 1854, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein J. H. EEKHOFF, aan de Grootte Markt te Groningen, publiek worden verkocht:
I. Eene nette BEHUIZING met BOVENWONING met VRIJEN OPGANG, OPEN PLAATS en TUIN, geteekend L 24 rood, staande en gelegen Noordzijde aan de Noorderhaven te Groningen, wordende de Benedenwoning door Meijer F. BOON en de Bovenwoning door den Heer J. BECKERING bewoond.
II. De VASTE, ALTIJDURENDE IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van ongeveer 3 Bunders Land, gelegen te Zenrum, thans bij B. J. PEL in huur in gebruik, zullende voortaan jaarlijks op Midwinter tot vaste huur doen f 36-00.
De Kooper heeft het regt, om op deze Landen een Huis te bouwen.
III. Den EIGENDOM van perceel II.
IV. Twee GRAVEN op de Zuider Begraafplaats te Groningen, in de 1ste Klasse, 8ste Rij, nos. 1 en 2.
V. De EIGENDOM van ongeveer 14 Bunder Land, gelegen in den Andel, wordende bij G. L. BENTEMA onder beklemming gebruikt, voor een jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van f 15-00, en van eenen Heemstede aan den Oudendijk in den Andel gelegen, bij denzelfde in gebruik, voor een op Midw. verschijnende, huur van f 5-00, te zamen alzo f 20-00.
VI. De EIGENDOM van ongeveer 1 Bunder Land, DE BIJL genoemd, gelegen te Doezum, bij K. R. RISSENS onder beklemming in gebruik, voor een op Midw. versch. huur van f 5-00.
VII. De EIGENDOM van ongeveer 1 Bunder Land, gelegen te Doezum, bij de Kinderen van H. H. KOOISTRA onder beklemming in gebruik, voor een op Midw. versch. huur van f 3-00.
VIII. Eene ruime BEHUIZING, get. N 44, zijnde een zeer beklante Broodbakkerij, staande Westzijde in de Nieuwe Ebbingestraat te Groningen, wordende door J. H. DOORNBOOS en Meijerfrouw in eigendom bewoond.
IX. Eene ruime WONING, get. S 42 rood, staande Zuidzijde aan het Zuiderdiep, bij de Kleine Raamstraat, te Groningen, wordende door F. VAN DER HEIDE in huur bewoond.
X. Eene WONING, get. S 40 rood, staande in de Kleine Raamstraat te Groningen, wordende door J. LOHMAN in huur bewoond.
XI. Eene WOONKAMER, get. V 232, staande voortaan in den Smakkersgang te Groningen, door B. BAKKER bewoond.
Te aanvaarden perceelen I, VIII, IX, X en XI op den 1sten Mei 1854; II op Gregorie 1854 en III, IV, V, VI en VII dadelijk na den Toeslag.
Te bezien de perc. I, VIII, IX, X en XI daags vóór en op den Verkoopdag van 2-4 uur.

Ten overstaan van Mr. J. W. QUINTUS, Notaris te Groningen, zullen, op DONDERDAG den 19den Januarij 1854, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein J. H. EEKHOFF, aan de Grootte Markt te Groningen, publiek worden verkocht:
I. Eene zeer zette en wel doortimmerde BEHUIZING, met OPEN PLAATS er achter, get. S. 207, staande en gelegen Zuidzijde aan het Zuiderdiep, tusschen de Haddinge- en Nieuwebogen, te Groningen, wordende door den Scheepskapitein H. H. DE HAAN bewoond.
II. Eene nette BEHUIZING, get. A 208, staande Zuidzijde aan het Loopende diep, bij de Spilsuizen, te Groningen, door den Wolkammer GAASBEEK bewoond.
III. Eene BEHUIZING met OPEN PLAATS er achter, get. A 170, en WOONKAMER ter zijde, welke afzonderlijk wordt verhuurd, get. A 170a, staande en gelegen Noordzijde in den Achter-den-Muur tusschen de Boteringe- en Ebbingestraten, door den Heer FIEGE bewoond.
IV. Eene ruime WOONKAMER, get. T 75, staande Noordzijde in de Drift tusschen de Lage Der-Aa en de Sledemendestraat te Groningen, door nu wijlen de Weduwe HILLEBRAND DERKS bewoond geweest.
V. Eene WOONKAMER, get. B 54, staande in eenen Gang, Westzijde in de Sint-Walburgstraat te Groningen.
VI. De HELPT in een TREKSCHUIT, get. no. 9, varende van Groningen op Strouboos, vice versa, met de daarbij behorende LOSSE GOEDEREN, het AANDEEL in de IJZERE JAAGSCHUIT en de REGTEN en VERPLIGTINGEN daaraan verbonden.
VII. De WEDERHELET in evengemelde TREKSCHUIT en annexen.
Vooris na bekome regterlijke magtiging:
VIII. Eene ruime KOOPMANS BEHUIZING met WOONKELDER er onder, get. R 199, staande Oostzijde aan de Rademarkt te Groningen.
IX. Eene BEHUIZING met STALLING en BLEEKVELD er achter, get. P 173, staande en gelegen Noordzijde in den Breedengang te Groningen.
X. Eene WINKELBEHUIZING met OPEN PLAATS er achter, get. R 311, staande en gelegen op den hoek van de Ypendrift, ten Zuiden in de Prinsenstraat, te Groningen.
XI. Drie WOONKAMERS met een grooten TUIN, staande en gelegen Noordzijde op den Hoek van de Wittelettensteeg, buiten het Kleinpootje, te Groningen, get. IJ, 34, 35 en 36, wordende door L. BLEEKER en anderen bewoond.
De 4 laatste perceelen behorende tot de Nalatenschap van wijlen B. H. DE HAAN.
Alles om te aanvaarden de perceelen 1, 2, 3, 4, 5, 8, 9 en 10 op den 1sten Mei 1854 en de perceelen 6, 7 en 11 dadelijk na den toeslag.
Te bezien daags vóór en op den Verkoopdag van 2-4 uur.

Ten overstaan van Mr. W. LAMAN TRIP, Notaris te Groningen, zullen, op WOENSDAG den 4den Januarij 1854, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein J. H. EEKHOFF, aan de Grootte Markt te Groningen, publiek te koop worden aangeboden:
Eene ruime HEEREN of KOOPMANS BEHUIZING, S 104, met groote EEST (DAARE), ruime KORENZOLDERS en een TUIN, alles staande en gelegen op eigen grond, Noordzijde aan het Zuiderdiep te Groningen, uitkomende in den Achter-den-Muur.
II. Eene BEHUIZING met een PAKHUIS daaronder, zijnde ongenommerd, staande mede aldaar, nabij den Heerpoortenboog te Groningen.
III. Eene ZITPLAATS in de Martinikerk alhier, de 4de plaats in de 6de beschoten Bank ten Oosten den Predikstoel.
Alles in eigendom toebehoorende aan Mej. de Wedw. J. K. KUIPER en hare Kinderen, — en
IV. Eene nette BEHUIZING, get. G 252, staande tusschen de Nieuwe- en Jonkerstratenbogen, aan het Zuiderdiep, te Groningen, doende jaarlijks tot grondpacht 85 Cent, toebehoorende aan Mej. de Wedw. P. H. OOSTERMAN en hare Kinderen.
Alles om te aanvaarden op den 1sten Mei 1854.
Te bezien perceel 1 en 2 des daags vóór den Verkoop, perc. IV op den Verkoopdag en des daags bevorens, ieder van 10-12 en van 2-4 uur, en perc. III mede op die dagen alléén van 2-4 uur.
Mr. W. LAMAN TRIP,
Notaris.

Ten overstaan van Mr. W. LAMAN TRIP, Notaris te Groningen, zullen, op VRIJDAG den 18den Januarij 1854, des avonds te 7 uur, ten Huize van Mej. de Wedw. J. S. BONTKOE, in de Unie, aan de Grootte Markt alhier, publiek te koop worden aangeboden:
I. Eene nette, weldoortimmerde HEEREN BEHUIZING, letter C, no. 181, met OPENE PLAATS daarachter, staande en gelegen op eigen grond aan het Mar-

tinierkhof te Groningen, op den hoek van de Popkenstraat.
II. Eene WOONKAMER, letter C, no. 45, staande mede op eigen grond, achter voormeld perceel, Westzijde in de Popkenstraat te Groningen.
Beide Perceelen toebehoorende aan den Heer Bouwmeester D. H. BOS alhier.
III. Eene nette, weldoortimmerde HEEREN BEHUIZING, letter C, no. 114, met OPENE PLAATS, staande en gelegen Westzijde aan het Schuitendiep, bij den Poelpoortenboog te Groningen, doende tot grondpacht f 6-00, wordende in huur bewoond door den Heer HOUWERZIJL en toebehoorende aan de Erven Mej. de Wedw. C. de BOER.
IV. Eene BEHUIZING, A 162, met OPENE PLAATS, staande Zuidzijde op eigen grond in den Achter-den-Muur tusschen de Boteringe- en Ebbingestraten te Groningen, in eigendom bewoond door Mej. de Wedw. H. F. BREUKER en Kinderen, — en
V. En volg. VIER WOONKAMERS, get. T. 208, 209, 214 en 215, staande op den Stadswal, bij de Kransenpoort te Groningen, doende jaarlijks tot grondpacht f 1-20.
Toebehoorende aan J. T. WIERINGA alhier.
Nadere informatiën te bekomen ten Kantore van den Notaris.

Ten overstaan van Mr. W. LAMAN TRIP, Notaris te Groningen, zullen, op DONDERDAG den 26sten Januarij 1854, des avonds te 7 uur, ten Huize van Mej. de Wedw. BONTKOE, in de Unie, aan de Grootte Markt te Groningen, publiek te koop worden aangeboden:
I. Eene aanzienlijke, weldoortimmerde BEHUIZING, zijnde thans een neringrijk WIJN- en KOFFIJHUIS, bekend onder den naam van WATERLOO, met ruime SCHUUR of BERGPLAATS, staande Oostzijde buiten de Heerpoort, naast het Sterrebosch, onder Groningen, benevens de VASTE BEKLEMMING der groote TUINEN en PLANTAGIËN daarachter en ter zijde gelegen, doende jaarlijks tot vaste huur f 25-20; te zamen groot 69 R., 70 E.
II. De VASTE BEKLEMMING van 18 B., 77 R., 80 E. kostelijk GROENLAND, gelegen in 6 stukken, achter de Fortificatiewerken, bij den Zaagmolen, onder Helpman, onmiddellijk bijlangs het voorgenomen Kanaal van Groningen naar Assen, doende jaarlijks tot vaste huur f 39-02.
In eigendom bewoond en gebruikt wordende door Meijers J. en A. REINDERS.
En voorts nog:
III. De EIGENDOM van 17 B., 11 R., 10 LAND, gelegen te Fusterwold, bij JURRIEN ROELOFS onder vaste beklemming in gebruik, voor een jaarlijksche, op Michiel verschijnende, huur van f 314-50.
En na bekomen Regterlijk verlot:
IV. De EIGENDOM van 2 B., 86 R., 20 E. LAND, liggende bij Delfzijl, onder het schatregister van Uitwierda, bij FOKKE HENDRIKS STEENHUIS onder vaste beklemming in gebruik, voor een jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van f 50-00.
Nadere informatiën ten Kantore van den Notaris.

Ten overstaan van den Notaris Mr. J. J. CREMERS, zullen, op DINGSDAG den 10den Januarij 1854, des avonds te 7 uur, ten Huize van J. H. EEKHOFF, aan de Grootte Markt te Groningen, worden verkocht:
I. Eene nette, wél ter nering staande BEHUIZING, op den hoek van de Stoeldraaijer- en Zwanenstraten, eigen grond, get. K 36, Kad. K no. 254, door L. J. J. ZUIDMAN in eigendom bewoond.
II. Eene geheel nieuw getimmerde BEHUIZING met ruime STALLING en TUIN en de VEREENIGING van VOERLIEDEN, ten Oosten aan het Boterdiep, bij het Pijpje, get. O no. 180, Kad. F no. 49, doende tot grondpacht f 3,75 'sjaars; — behorende aan en in eigendom bewoond door J. G. GROENHUIS.
III. Eene BEHUIZING aan het Boterdiep, eigen grond, get. O no. 84, Kad. F 202, met VOERWERKEN, behorende aan B. WUBBENHORST.
IV. Eene WONING met BLEEKVELD, M 43, in de Kleine Leliestraat, doende tot grondpacht f 1,17 'sjaars, behorende aan de Erven van ELMPT en Vrouw.
V. Eene BEHUIZING en ERF, Westzijde in Pelsterstraat, E no. 76, vrij eigen grond, Kad. I no. 1282, in eigendom bewoond door M. M. LÖWENSTEIN.
Over perceel I kan f 4000, over perceel II de helft van den Koopprijs blijven staan.
Te aanvaarden den 1sten Mei 1854.
Te bezien den dag van en vóór den Verkoop, van 's voormiddags 10-12 en van 2-4 uur, perc. 2 evenwel slechts op den Verkoopdag van 's voormiddags 9-12 en van 2-4 en perc. 3 alleen 's namiddags van 2 tot 4 uur op die beide dagen.
De Voorwaarden van Verkoop zullen drie dagen bevorens ten Huize van Verkoop en, met de Eigendomsbewijzen, ten Kantore van den Notaris ter lezing liggen.
Mr. J. J. CREMERS

Op DINGSDAG den 17den Januarij 1854, des avonds te 7 uur, zal, ten overstaan van den Notaris Mr. J. J. CREMERS, ten Huize van A. MIDDELKOSTER, te Groningen, in het openbaar worden verkocht:
I. Eene ruime BEHUIZING, no. 67, zijnde eenen Heerberg, met SCHUUR en STALLING voor Paarden en 14 Koeijen, te Noorder-Hoogbrug, onder Noordrijp, met ruimen TUIN, doende 'sjaars tot huur 75 cts.
II. De VASTE BEKLEMMING van in naam 4 Bunders kostelijk GROENLAND, bij den Grindweg aldaar, onder Zuidwold, doende op Midw. tot vaste huur f 60-00.
III. De VASTE BEKLEMMING van in naam 8½ Bunders kostelijk GROENLAND, waaronder 2 B. BOUWLAND, gelegen aldaar onder het Stads Hamrik, aan de Oostzijde van het Trekdiep, doende tot vaste huur f 160-00.
Alles behorende aan den Kastelein B. J. SMITS. Te aanvaarden Perc. I den 1sten Mei, Perc. II en III den 12den Maart 1854. De Voorwaarden zullen ten Huize van Verkoop en, benevens de Aankomst-brieven, ten Kantore drie dagen bevorens ter lezing liggen.
Mr. J. J. CREMERS.

Ten overstaan van den Notaris J. J. CREMERS, zullen, op WOENSDAG den 18den Januarij 1854, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein J. H. EEKHOFF, te Groningen, in het openbaar worden verkocht:
I. Eene nette, welbetimmerde BEHUIZING, in de N. Boteringestraat, Westzijde, get. M 49, eigen grond.
II. Eene BEHUIZING in de Haddingestraat, Westzijde, get. F 192, eigen grond; beide behorende aan Mej. de Wedw. en Erven PIETERS.
III. De VASTE BEKLEMMING van in naam 6 B. GROENLAND, te Ooster Stads-Hamrik, buiten de Steentilpoort te Groningen, doende jaarlijks op Midw. tot vaste huur f 84-00. Inmiddels UIT DE HAND TE KOOP en te bevragen bij den ondergeteekende.
IV. Eene BEHUIZING, in de Folkingerstraat, Oostkant, get. F 237, bewoond door VISSER. — Over dezelve kan de helft van den Koopprijs blijven staan.
V. Eene BEHUIZING, aan 't Zuiderdiep, Noordkant, get. F 295, — behorende aan de Wedw. en Erven A. KUILENBERG.
VI. Eene BEHUIZING, Oostzijde in de Oosterstraat, get. D, no. 15, bewoond door de Wedw. MEUGE.
VII. Eene WOONKAMER, aan het Boterdiep, O 150, bewoond door de Wedw. MEIJER.
VIII. Eene WOONKAMER, aldaar, O 151, bewoond door T. VAN DER VEUR.
Te bezien den dag van en vóór den Verkoop, van 10-12 en van 2-4 uur.
Mr. J. J. CREMERS.

Ten overstaan van den Notaris Mr. J. J. CREMERS, zullen, op MAANDAG den 23sten Januarij 1854, des avonds te 7 uur, ten Huize van Mej. de Wedw. BONTKOE, worden verkocht:

I. De VASTE BEKLEMMING van ongeveer 7 B. LAND, buiten de Apoort, aan de Zuidzijde van het Hoendiep te Groningen, doende jaarlijks op Midw. tot huur f 70—00.

II. Een ruim en vast PAKHUIS, get. P 254, op den Oudenweg te Groningen, beide behorende aan de Erven van den Heer G. J. SCHOLTENS en Meijvr. Te aanvaarden per I den 12den Maart, per II den 1sten Mei 1854, per II te bezien des Zaterdag voor en den dag van Verkoop des voormiddags van 10 tot 12 en des namiddags van 2 tot 4 uur.

Mr. J. J. CREMERS.

*** Mr. J. J. DE SITTER, Notaris te Groningen, gedenkt, op VRIJDAG den 20sten Januarij 1854, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein ECKHOFF, aan de Grootte Markt te Groningen, publiek te verkoopen:

I. Eene BEHUIZING, M 118, met eenigen OPEN GROND, staande en gelegen Westzijde in de Nieuwe Boteringestraat te Groningen, doende 's jaars tot grondpacht f 3—60.

II. Eene WOONKAMER, M 119, staande te Groningen, in het Appelstraatje, op eigen grond.

III. Eene WOONKAMER, M 120, daarnaast, doende 's jaars tot grondpacht 75 Cts.

IV. Eene WOONKAMER, R 326, staande aan de Zuidzijde in den Dolhuisgang, in de Prinsenstraat, te Groningen, en

V. Eene WOONKAMER, R 327, daarnaast, doende met de vorige 's jaars tot grondpacht 95 Cts.

Om te aanvaarden op den 1sten Mei 1854 en te bezien daags vóór en op den Verkoopdag van 10—12 en van 2—4 uur.

*** Mr. B. HAITZEMA VIËTOR, Notaris te Winschoten, gedenkt, ten verzoeken van MANHIGIM der ISRAËLITISCHE GEMEENTE te Winschoten, op WOENSDAG den 4den Januarij 1854, des avonds te zes uur, ten Huize van den Logementhouder K. FOLKERS, te Winschoten, publiek te verkoopen:

De SYNAGOGE met daarachter staande ONDERWIJZERSWONING en SCHOOL, benevens den daarbij behoorenden TUIN, staande en gelegen aan de Langstraat te Winschoten, in twee Perceelen.

B. HAITZEMA VIËTOR.

*** Mr. B. HAITZEMA VIËTOR, Notaris te Winschoten, gedenkt ten verzoeken van de Erven wijlen den oud-Scheepskapitein A. H. SCHURING en Vrouw, op VRIJDAG den 6den Januarij 1854, des avonds te 5 uur, ten Huize van den Logementhouder T. KOOPS, te Oude Pekela, publiek te verkoopen:

I. Eene BEHUIZING en TUIN, staande en gelegen te Oude Pekela, Zuidkant, voorzien van onderscheidene VERTREKKEN, KELLER, PUT, REGENWATERSBAK en verdere GERIJFELIJKHEDEN.

II. Een afzonderlijken TUIN, mede aldaar gelegen.

III. Eene MANNEN- en eene VROUWEN ZITPLAATS in de Gereformeerde Kerk te Oude Pekela; en

IV. 1/30 AANDEEL in het KOPSHIP ELSINA CATRINA, Kapitein G. J. RUBING.

B. HAITZEMA VIËTOR.

*** Mr. B. HAITZEMA VIËTOR, Notaris te Winschoten, gedenkt, ten verzoeken van E. E. BOTJES en Vrouw, te Oostwold, op MAANDAG den 9den Januarij 1854, des avonds te 5 uur, ten Huize van den Kastelein M. SCHURING, te Blijham, in openlijke Veiling te verkoopen:

I. Eene aanzienlijke BOEREN BEHUIZING en SCHUUR, HOVEN en TUINEN, met de VASTE, IN ALLE LINIEN VERERVENDE BEKLEMMING der daaronder behorende LANDERIJEN, te zamen groot 36 Bunders, 61 Roeden, 80 Ellen, zullende inkomstig jaarlijks op Martini tot vaste huur doen f 450—00.

II. Den EIGENDOM van dien, groot f 450—00.

III. De VASTE BEKLEMMING van 1 1/2 Bunder Land, op den Uiterdijk, zullende tot huur doen f 25—00.

IV. Den EIGENDOM van dien, groot f 25—00.

V. De VASTE BEKLEMMING van 1 1/2 Bunder Land, mede aldaar, zullende tot huur doen f 25—00.

VI. Den EIGENDOM van dien, groot f 25—00.

VII. De VASTE BEKLEMMING van 2 Bunders, 15 Roeden, 40 Ellen Land, naast het vorige, zullende tot huur doen f 30—00.

VIII. Den EIGENDOM van dien, groot f 30—00.

IX. De VASTE BEKLEMMING van 2 Bunders, 18 Roeden, 90 Ellen Land, naast het vorige, zullende tot huur doen f 30—00.

X. Den EIGENDOM daarvan, groot f 30—00.

XI. De VASTE BEKLEMMING van 2 Bunders, 12 Roeden, 80 Ellen Land, naast het vorige, zullende tot huur doen f 30—00.

XII. Den EIGENDOM van dien, groot f 30—00.

XIII. De VASTE BEKLEMMING van 2 Bunders, 34 Roeden Land, in Abelsheert, zullende tot huur doen f 35—00.

XIV. Den EIGENDOM van dien, groot f 35—00.

XV. De VASTE BEKLEMMING van 1 Bunder, 27 Roeden, 70 Ellen Land, in de Weduwe-Sickensheert, zullende tot huur doen f 20—00, en

XVI. Den EIGENDOM van dien, groot f 20—00.

Alles staande en gelegen te Blijham. De Verkoopconditiën zullen acht dagen bevorens ter lezing liggen ten Verkoopshuize, alsmede ten Kantore van den Notaris

B. HAITZEMA VIËTOR.

*** Mr. B. HAITZEMA VIËTOR, Notaris te Winschoten, gedenkt, op DINGSdag den 10den Januarij 1854, des avonds te zes uur, ten Huize van den Logementhouder A. S. NIES, te Winschoten, in openlijke Veiling te verkoopen:

I. Eene BOEREN BEHUIZING en SCHUUR, HOF en TUIN, met de VASTE, IN ALLE LINIEN VERERVENDE BEKLEMMING van 12 Bunders, 39 Roeden en 50 Ellen Land te Winschoten-Zuiderveen, en 2 Bunders, 43 Roeden en 10 Ellen Land in de Zuidervuiping gelegen, doende te zamen jaarlijks tot vaste huur f 100—00.

II. De VASTE BEKLEMMING van 2 Bunders, 18 Roeden, 50 Ellen Land, in de Zuidervuiping gelegen, doende jaarlijks tot vaste huur f 36—00, — en

III. De VASTE BEKLEMMING van 2 Bunders, 25 Roeden, 40 Ellen Land, tusschen de Wegen te Zuiderveen gelegen, doende jaarlijks tot vaste huur f 35—00.

Alles bewoond en gebruikt wordende door de Weduwe JAN ROELFS SLART.

De Verkoopconditiën zullen acht dagen bevorens ter lezing liggen ten Kantore van den Notaris

B. HAITZEMA VIËTOR.

*** Mr. B. HAITZEMA VIËTOR, Notaris te Winschoten, gedenkt, ten verzoeken van R. H. RITZES en Vrouw, te Westerlee, op WOENSDAG den 11den Januarij 1854, des avonds te 5 uur, in de hieronder vermelde Behuizing, in openlijke veiling te verkoopen:

Eene BEHUIZING, waarin sedert onheugelijke jaren de Handel in MANUFACTUREN en KRUIDENIERSWAREN met goed succes is en nog wordt uitgeoefend, voorzien van twee VOORKAMERS, ruimen WINKEL en ACHTERHUIS met REGENBAK en PUT, STALLING en SCHUUR; alsmede grooten TUIN en APPELHOEF, staande en gelegen nabij de Kerk te Westerlee.

De Verkoopconditiën zullen in tijds ter lezing liggen ten Verkoopshuize, alsmede ten Kantore van den Notaris

B. HAITZEMA VIËTOR.

*** Mr. B. HAITZEMA VIËTOR, Notaris te Winschoten, gedenkt, ten verzoeken van BEREND E. BRONS, op DINGSdag den 17den Januarij 1854, des avonds te zes uur, ten Huize van den Logementhouder B. CRATER, te Beerta, publiek te verkoopen:

Eene BEHUIZING en SCHUUR met een daarbij behoorenden TUIN, vrije eigen grond, staande en gelegen nabij de Kerk te Beerta, groot 19 Roeden.

B. HAITZEMA VIËTOR.

HOUTVERKOOPING.

Op ZATURDAG den 7den Januarij 1854, des morgens te 10 uur, zal bij den Huize **TER HEIJL**, onder Roden, ten verzoeken van J. KLEIMA, te Zuidhorn, en CONS., publiek worden verkocht:

500 op Stam staande EIKEN BOOMEN, benevens 20 perceelen eiken SCHILHOUT.

*** Mr. A. J. VAN ROIJEN, Notaris te Ouderendam, zal, op MAANDAG den 9den Januarij 1853, des namiddags precies te 3 uur, ten Huize van JAN F. DE VRIES, Kastelein in den Andel, bij Strijkgeld presenteren te verkoopen:

Eene nette, welonderhouden en zeer gelegen BEHUIZING, no. 22, met twee VOOR- en eene ACHTERKAMER, PUT, REGENBAK en HUT en de BEKLEMMING van den Tuin, Grond en Heemstede, doende 's jaars f 4 tot huur, staande en gelegen in het Dorp den Andel, toebehoorende aan DAVID JANS VOS, Landbouwer te Zandweer. Informatiën zijn te bekomen ten Kantore van

Mr. A. J. VAN ROIJEN.

*** Mr. A. J. VAN ROIJEN, Notaris te Ouderendam, zal, op MAANDAG den 16den Januarij 1854, des voormiddags te elf uur, in het TOLHUIS te Zuidwold, ten verzoeken van REINDER J. VAN BRUGGEN, Houtkoop- per te Zuidwold, door verandering van Affaire, bij Strijkgeld presenteren te verkoopen:

I. Eene ruime BEHUIZING met ACHTERHUIS, SCHUUR en aparte HOUTSCHUUR, get. no. 1a, waarin sinds verscheiden jaren de HOUT- en STEENNEGOTIE met het beste succes is en nog wordt uitgeoefend, met de VASTE BEKLEMMING van derzelver HEEM, TUIN en KAMP, groot te zamen 12 R., 80 E., doende jaarlijks op Midw. tot vaste huur f 5—00, waartegen van eene afgegraven Heemstede weder f 5—00 kan worden terugontvangen, staande te Zuidwold, zeer gunstig gelegen aan den Provinciaalen Grindweg en het Trekdiep.

II. De VASTE, ALTIJDURENDE, IN ALLE LINIEN VERERVENDE BEKLEMMING van 5 B., 40 R., 90 E. uitmuntend LAND, achter no. 1, gelegen te Zuidwold, doende jaarlijks op Midw. tot vaste huur f 54—00.

III. De VASTE, IN ALLE LINIEN VERERVENDE BEKLEMMING, met het REGT om daarop te HUIZEN, van 46 R., 90 E. BOUWLAND, gelegen aan het Noordeinde van het dorp Zuidwold, zullende jaarlijks tot vaste huur doen f 15—00.

IV. Den EIGENDOM van het vorig perceel.

Informatiën zijn te bekomen ten Kantore van

Mr. A. J. VAN ROIJEN.

BOELDAG VAN BOOMEN.

Op DINGSdag den 10den Januarij 1854, des namiddags te één uur, zullen, op de Plaats Welgelegen, te Kleinmeer, op gewone Boeldagconditiën en 6 maanden Krediet, publiek verkocht worden:

70 zware EIKENBOOMEN, zeer geschikt voor Aannemers, Scheepsbouwers en Stelmakers, ten overstaan van den Notaris

Mr. C. HARTMAN BUSMANN.

*** De Notaris J. J. DE BLÉCOURT, te Wilderbank, zal, ten verzoeken van de DIJKREGTERS van de Burger-Compagnie, publiek, voor den tijd van drie aaneenvolgende jaren, bij Perceelen presenteren te verburen:

I. Het BURGER-COMPAGNIE-STER VERLAAT, met de daarbij behorende BEHUIZING en TUIN, alsmede de ONTVANGST DER VERLAATS- of PASSAGIEGELDEN van SCHEPEN of GOEDEREN, gezegd Verlaat passerende.

II. Een PLAATSJE LAND, groot ruim 4 Bunders, mede aldaar gelegen.

Deze Verhuuring zal plaats hebben ten gemelden Verlaats-huize te Burger-Compagnie, gemeente Muntendam, thans in gebruik bij J. HAGEMAN, op WOENSDAG den 11den Januarij 1854, des avonds te 6 uur.

Op ZATURDAG den 14den Januarij 1854, des morgens te 10 uur, in het Bosch de zoogenoemde Vroohorst, in de onmiddellijke nabijheid van Gieten en alzoo bij den Straatweg van Assen op Veendam.

PUBLIEKE VERKOOP

van pl. m. 300 stuks extra zware en gave EIKENBOOMEN (waaronder MOLENASSEN), op Stam staande in gemeld Bosch en toebehoorende aan HENDRIK JUSLING en CONS., te Eext.

Notaris: Mr. C. E. KNIPHORST.

GROOTE VEENVERKOOPING.

Mr. H. P. WICHERS, Notaris te Leek, zal, ten verzoeken van den Heer R. BOSMA, Geneesheer te Grootegast, op MAANDAG den 16den Januarij 1854, des namiddags precies te 3 uur, ten Huize van den Kastelein A. E. PALSMA, te Nus, publiek veilen en verkoopen:

I. Min of meer 25 B. uitmuntende en rijke KLIENGRONDEN, gelegen onder Niebert en Lucaswold, en zulks in perceelen, zooals door Nummerplankjes zal worden aangewezen, en waaromtrent nog nadere informatiën zijn te bekomen bij R. J. HUISTRA en A. E. PALSMA.

II. Min of meer 66 R. KLIENGROND met een daarop staand WATERMOLENTJE, gelegen nabij den Hobbeweg onder Niebert.

III. 2 B., 09 R., 80 E. KLIENGROND, de TIGCHELVINNE genoemd, gelegen nabij den Hobbeweg onder Tulbert.

IV. Vier petten KLIENGROND, gelegen te Lucaswold, behorende aan A. E. PALSMA.

*** Mr. R. FEITH, Notaris te Zuidbroek, zal, op MAANDAG den 16den Januarij 1854, des namiddags te één uur, publiek verkoopen:

Pl. min. 50 extra zware en fraaije IJPENBOOMEN, op Stam staande bij de Behuizing van den Heer Burgemeester E. H. BOER, te Zuidbroek.

*** Mr. J. S. G. KONING, Notaris te Wedde, zal, ten verzoeken van den Heer Mr. H. J. ENGELKENS, Betaalmeester enz. te Groningen, op nader te bepalen tijd en plaats, in de laatste helft van JANUARIJ, openlijk veilen, om:

A. Te VERKOOPEN: De VASTE EN ALTIJDURENDE BEKLEMMING van de volgende uitmuntende Landerijen, alle bij de Oude Schans, Gemeente Bellingwold, waarvan het Groenland voor het grootste deel sedert onheugelijke jaren Groen is gebruikt, als:

I. Vier Stukken GROENLAND, in de zoogenaamde Smalle Heerd van DINKLA, sectie A, nos. 477, 478, 481 en 482, te zamen groot 4 B., 39 R., 70 E., zullende tot huur doen jaarlijks f 90—00.

II. Negen Stukken GROENLAND, benevens twee TUINEN en den DIJK, in den zoogenaamden Tripsheerd, op den Uiterdijk, sectie A, no. 483 tot en met 496, te zamen groot 15 B., 21 R., 80 E., zullende jaarlijks tot vaste huur doen f 90—00.

III. Vijf Stukken GROEN- en BOUWLAND, tenzij DIJK en WATERKOLK, sectie B, nos. 88 tot en met 93 en 108, te zamen groot 9 B., 19 R., 60 E., zullende jaarlijks tot vaste huur doen f 110—00.

IV. Zes Stukken GROEN- en BOUWLAND, in de Tripsheerd, aan de Fokke-laan, sectie C, nos. 278 en 426 tot en met 430, te zamen groot 9 B., 36 R., 40 E., zullende, behalve den uitgang aan de Pastorij te Bellingwold, jaarlijks tot vaste huur doen f 175—00.

B. Te VERHUREN: eene Heerd uitmuntend GROEN- en BOUWLAND te Blijham, groot omstreeds 4 1/2 Bunder, gelegen aan het Land van den Heer ECKRINGA.

UIT DE HAND TE KOOP:

De BUITENPLAATS SANDVOORT, bestaande in eene soliede HEEREN BEHUIZING, ruime KEUKEN, MANGELKAMER, STAL en KOETS-HUIS, TUINHUIS, ZOMERHUIS en afzonderlijke TUINMANSWONING, TUINEN en HOVEN met exquisite FRUCHTBOOMEN, SINGELS, PLANTAGIËN, GOUDVISCH- en andere VLIJVERS, zware EIKEN, IJPEN en andere OPGAANDE BOOMEN, groot 2 B., 15 R., 92 E., staande en gelegen aan den Trekweg buiten het Kleine Poortje, onder Haaren, een kwartier uurs van Groningen, benevens eene VROUWEN ZITPLAATS in de Akerk te Groningen, in de 5de Bank ten Westen van den Predikstoel.

Te bevragen bij den Notaris te Sappemeer,

Mr. C. HARTMAN BUSMANN.

TE HUUR,

tegen den 1sten Mei e.k.: eene HEEREN BEHUIZING met een TUINTJE, in de Pelsterstraat, thans bewoond door den Heer H. W. SCHUITEMA. Te bevragen bij J. LOOR, Mr. Loodgieter, in den Karolieweg.

EENE HALVE TREKSCHUIT

UIT DE HAND TE KOOP, varende van Groningen op Winschoten. Te bevragen bij

J. R. TIETSEMA.

De zaken van de FIRMA BRAAMS & SCHAARMA, waaronder ook de Handel in KUIPERSHOUT en de PANNENFABRIJK, aan mij overgegaan zijnde, zullen, even als de tot dus verre op mijn Naam gedrevene ANKER- en GROFSMEDE-RIJ, van den 1sten Januarij 1854 af, door mij, voor eigene rekening, onder de Firma van

Braams & Zonen,

worden voortgezet.

HARLINGEN, 31 December 1853.

P. A. BRAAMS.

De ondergeteekende maakt door deze aan zijne gederde Begunstigers bekend, dat hij van heden heeft opgehouden het Vak van Kamerbanger uit te oefenen; blijvende zich echter voortdurend ten vriendelijkste aanbevelen in het verkoopen van BEHANGERS-ARTIKELN, waarbij hij zal trachten door ruim assortiment en zuinig gestelde prijzen, het aan hem zoo vele jaren geschonken vertrouwen te blijven behouden.

H. VAN LINGEN.

TRIJNTJE GROENEVELD, sedert 20 jaren gedieud hebbende bij den Kamerbanger H. VAN LINGEN als Strijster en Stijfster en wat verder het Naaiwerk aangaat, vindt zich gedrongen, daar zij thans zonder Werk is door het oplossen van de Affaire van haren Patroon, zelve zich in deze werkzaamheden aan te bevelen; belovende eene prompte en nette behandeling; verzoekt eens ieders gunst en rekommandatie.

Achter-den-Muur, tusschen de Ebbing- en Boteringestraten, leit. A 162.

DE GERENOMEERDE Parfumerien

van E. RIMMEL, te Londen, Parfumeur van H. M. de Koningin van Engeland, zijn voor Groningen te bekomen bij J. F. OTTE, aldaar.

Direct ontvangen uit Amerika: HEEREN en DAMES OVERSCHOENEN, alsmede MICROSCOPEN uit Parijs van NACHET en CHEVALIER.

Attentie!

Een complete BOEKWEITMOLEN, waaronder beste DORRE; alsmede een beste CHAR À BANC, voor 9 Personen, zeer geschikt voor eene Dilligence-onderneming, zijn UIT DE HAND TE KOOP bij

L. B. OOSTEWEEGH, Mr. Smid, Nieuweveg te Groningen.

TE KOOP, voor billijken prijs:

eene geheel complete MACHINERIE voor eene KLOSKOORDFABRIJK, met p. m. 30 GAN-GEN, met alle noodige GEREEDSCHAPPEN. Franko adres bij E. SANTÉE KOITER, te Groningen.

Een SMIDSKNECHT, geheel of ten deele zijn WERK verstaande, niet onkundig in het Paardenbeslaan en in het Voetplogmaken, van goede Getuigenissen voorzien, Pr. Godsdiens, kan den 12den Mei VAST WERK bekomen bij den Smid

J. M. SMEDES, te Kollum.

Brieven franko.

Worden gevraagd: een LEERLING van 15 tot 18 jaren, tegen den 1sten Maart, en een BEDIENDE van 18 tot 21 jaren, tegen half Mei.

G. v. B. LIEFTINCK, Tabaksfabrikant.

Niet ten dienste der ijdeheid, niet alleen om eene verloren schoonheid, een jeugdig en krachtig voorkomen terug te geven aan hen, die op jeugdigen leeftijd reeds het achtbare voorkomen des ouderdoms verkregen hebben, maar om den nadeeligen invloed te keeren die een kale schedel op de gezondheid uitoefent, heeft zich de geleerde DUPUYTREN een tijd lang bijzonder met de studie der Haarziekten bezig gehouden en het middel gevonden de Natuur te helpen, waar zij door zwakte of tragen bloedsomloop te kort schiet in het produceren.

Zijne POMADE is wereldbekend en de Heer MALLARD, Apotheker in Parijs, is de tegenwoordige bezitter. De verkoop in de Nederlanden is aan het VERKOOPHUIS en de onderaandende Dépôts opgedragen; de prijzen zijn gesteld 75 c., f 1.25, f 2. Ieder Potje heeft het Zege! Mallard met het Omschrift van het Verkoopshuis.

De Heer MALLARD is ook in het bezit van een HAARWATER, dat bijzonder geschikt is, met de Pomade DUPUYTREN aangewend te worden. Het zuivert het Hoofd van Uitslag, Roos, enz., de Huid en het Haar van oude Vetteleken, zonder loog of spiritus en maakt ze vatbaar voor de ontvangst van nieuwe krachtgevendende Middelen — het is het HAARWATER van Dr. BREMSER, het flechje daarvan kost f 1.25. Wij durven deze Middelen met gerustheid aanbevelen en wie er zich nader mede bekend maken wil, kan een klein Berigt in de Dépôts gratis laten halen.

Te Amsterdam in het VERKOOPHUIS; te Assen bij H. P. A. VAN GORCUM; te Groningen bij C. RIKKERS; te Meppel bij J. M. BARTH; te Veendam bij S. SAVENYË; te Winschoten bij G. WASMAN, en in de bekende Dépôts in de andere Steden.

Te Groningen, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.